

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: MÁJUS 3 kor. — JÚNIUS 3 kor. — JÚLIUS 3 kor. — AUGUSZTUS 3 kor. — Szeptember 3 kor. — Október 3 kor. — NOVEMBER 3 kor. — DECEMBER 3 kor. — ÉVI 30 kor. — KÖZÉP-ÉVI 15 kor. — FÉLÉVI 8 kor. 50 fl.

Felolvas szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban balra.

A hivatalfő és a tisztviselők.

A nagyváradai pénzügyigazgató ág tisztviselői, nem állhatva tovább előljárójuk önkényét, testületileg mentek panaszra a pénzügyminiszterhez. A miniszter vizsgálatot indított s igazolva látta a tisztviselők panaszát, következképpen igazat adott a tisztviselőknek és megróttá a főnök urat, ami a nagyváradai tisztviselők körében nagy örömet szerzett.

Azt gondolom, nemcsak Nagyváradon esett jól a miniszter leckéje. A tisztviselők ezrei érzik az ilyen példaadásnak üdvös hatását.

Bürokratikus ország vagyunk, temérdek az intelligens tisztviselő s a hivatalfők közt sok a türelmetlen, goromba ember. — Nem akarok általánosítani, már csak azért sem, mert nem akarom föl idézni a tüntetések özönét a jó és nemes, derék hivatali előljárókkal szemben, akik humánus emberek és minden elismerésre méltók.

De kétségtelen, hogy fölöttök sok a goromba hivatalfő és óvatosan, suttynban tömérdek panaszt hallunk ellenük. Aki csak valamennyire is rendelkező állásban érzi magát, úgy viselkedik tisztviselőtársaival szemben, mintha csupa cseléd volna a keze alatt. A legtöbb tisztára elfelejti, hogy ő is volt egyszer szegény ember (s az alárendeltség a szolgálatban végre is csak relativ, mert nincs olyan nagy ur, akinél még nagyobb ne volna) s valamennyi, feljutva a ház tetejére, rendszerint kirugja maga alól a létrát, hogy senki se lássa az utat, amelyen fölkapaszkodott.

Ez a hivatalos hatalom tulajdonságának pszichológiája, amelyhez kiegészítésül hozzátartozik még egy és más nevezetes tévedés, amibe főképp a fogyatékos tehetségben szenvedő főnök urak esnek.

Ezek összetévesztik az üdvös erőt az erőszakkal és durvasággal, a szükséges energiát a bárdolatlan és faragatlan modorral, az okos

rendelkezést az abszolút hatalmi parancsossal.

Hangoztatunk mindenféle szép szót és eszmét, de a valóságban alig érvényesül egy is. Pazarok vagyunk a szavakban, a tettekben fukarok. Beszélünk szociális ér.ésről, egymás helyzetének, szükségének és bajainak szükséges megismeréséről, kölcsönös megértésről és kölcsönös kiméletről, beszélünk szabadságról, amelynek Magyarország a hazája s beszélünk demokráciáról is, mely az egyenlőség és testvériség zászlóját lobogtatja.

Mindennek kevés látszatja van a valóságban, a létért való küzdelemnek sokféle surlódásai közt; a legkevesebb a hadseregnek és a bürokraciának esontos szervezetében.

A helyzet fölbvaló és alárendelt közt nem mindenütt egyforma rideg, de mindenütt többékevésbé hűvös; néhol, elvéve meleg is, sok helyütt meg az alárendelt tisztviselő helyzete tisztára elviselhetetlen.

A szerelmesek.

— Novella. —

(Folytatás)

Közbe aztán, mikor vagy öt évvel ezelőtt szülei egymásután elhaltak és az édesanyjától örökölt kis vagyonra való különös tekintettel a kérők — köztük egynehány a régiiek közül is újra jelentkezni kezdtek, az öreg Hegedűsné urakójának a nagyanyja örökös jóindulatu tanácsai miatt megint nagyon bosszus napokat kellett megélnie.

— Nem engedlek ahhoz az emberhez menni, — házsártoskodott a tiszteletreméltó idős asszonyság, miközben ismét csak a pápaszemén igazított valamit. — Már mióta van Pesten és mégsem tudta vinni semmire a haszontalanja!

— Ne bántsa Gáspárt, nagyanyám, mert az igazságtalanság, — jegyezte meg félénken a leány, kinek évről-évre halványuló kedves két orcáján ilyenkor rendszerint az izgalom parázsvirágai szoktak kiütni.

Az öreg tovább zsémbelődött.

— Megmaradsz vénleánynak, ha nem nézsz más után Veronika...

— Megmaradok vénleánynak és még sem nézek más után nagyanyám, — volt az egyszerű felelet.

— Letette a kötelemkáját az asztal fényezett lapjára és szóltanul besietett a szobájába.

— Aztán sirásra fakadt és zokogott mint az elkényszeredett iskolás gyermek, aki egy érdemtelen szidás miatt, a kárba veszett fiatal életét siratja.

Ilyenkor rendszeren kiszedegette gyöngyvirágillatos kis asztalfőkjéből a fakulófélben levő hol biztató, hol meg reményvesztett hangu leveleket, amiket bizonyos időközönként egy Budapesten tartózkodó szegény festőember írogatott a számára.

— Nem vehetem el addig Vera — ilyesmik voltak a levélben — amíg biztos existenciát nem tudok szerezni magamnak. A magukéből, vagy a magyéból úgy sem volna szabad egy tabatkát sem elfogadnom. Legalább a férfi önérzetem, ha ugyan

ilyesmi egyáltalában létezik, nem engedi meg.

— Az önérzet nem engedi! — zokogott a leány. — De hát miért nem engedi? — Ha szeretem!?

Az Aszódy gyerek pedig ezalatt az idő alatt még mindig nem tudott leszokni a pamacsolásról.

— De hiszen nem tudsz festeni! — Kiméltelenkedett valamelyik híresnevű barátja, aki tényleg nagyon kedvelyes dolgokat tudott mázolni a maga bűvös erejű vasznaira.

— Haajj magamra, — dörmögött vissza a boldogtalan, kinek szegénynek valóban lehetett már némi oka az elkeseredésre és dühösen vágott a parketthez egy ócska szivarvégdarabot.

*

Egyszer azután hirtelen fordult a kocka.

Valami igénytelen képét állította ki a szalonban és óriási sikert aratott vele.

A lapok a bosszantásig agyondicsérték

Darvas Testvérek

dúsan felszerelt női- és gyermek-felöltő áruházában Debreczen, főter, Hungária-kávéház mellett. **Újdonságok** női- és gyermek-felöltőkben, nap- és esernyőkben, blousok, övök és nyakdíszek nagy választékban feltűnő olcsó árak mellett bevezetve.

Segíteni pedig ezen az állapoton általában csak a lélek műveltségének mélyítésével lehet, továbbá a tisztviselő helyzetének biztosításával és függetlenítésével, azután meg olyan jótékony lecke gyakori megisméltésével, aminőt most a pénzügyminiszter (szintén hivatalfő s hála Istennek ilyen is van elég) a nagyváradi helyettes igazgató urnak adott.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— Képviselőház ülése. —

— Távirati tudósítás. —

Ma interpellációs nap van. A napirend szerint a miniszterelnök ma nem kevesebb, mint tízeleg interpellációra fog válaszolni. Lesz tehát alkalma ismert bőbeszédűségének teljes mértékben való kifejtésére. A napirend előtt Münnich Aurél be-terjesztette a népfelkelés fellegyverkezéséről szóló törvényjavaslata vonatkozó jelentést.

— Jobb lesz kenyérré az a pénz, mint tegyverekre, kiáltotta több Kossuth-párti képviselő.

Nessi Pál a miatt panaszkodik, hogy a kérvényi-bizottság már három hónapja nem tartott ülést és így a többi között a Rakóczi és Tököli elleni törvények eltörlésére és a Kossuth Lajos érdemeinek törvénybe iktatására vonatkozó kérvények se tárgyalhatóak.

Szell Kálmán és Olay felszólalása után az elnök kijelenti, hogy a bizottságot utasítani fogja, hogy minél előbb ülést tartson.

Érdekes megjegyezni, hogy a kérvényi bizottságnak gróf Forgách az előadója, a kinek ismeretes kaszinói ügyét most tárgyalják a Nemzeti Kaszinóban. Forgách ma a Hazban volt és az ülés alatt a miniszterelnökkel is konferált.

Ezután Maróthy László terjesztette elő a mentelmi bizottság jelentését Kubik és Rátkay mentelmi jogának megsértése tárgyában. A bizottságnak az a nézete, hogy a fennforgó esetben a nevezett képviselők

mentelmi joga nem sértetett meg. A jelentés felolvasását a Kossuth-pártból folyton ellentmondásokkal zavarták.

Olay Lajos bizottsági tag külön véleményyt jelent be, melyet szóval terjesztett a Ház elé. A Kossuth-párt zajos helyeslése között bizonyította, hogy az említett képviselők mentelmi jogát gróf Szapáry Gyula megsértette akkor, midőn nem eresztette be őket a delegációba.

— Bele is betegedett! — kiáltotta valaki a szélbalról.

Olay határozati javaslatot terjeszt be, mely szerint mondja ki a Ház, hogy Kubik és Rátkay képviselők mentelmi joga megsértetett.

Szell Kálmán szerint a delegáció nem képviselőházi bizottság, hanem külön jogkörrel bíró országos bizottság, melyre a képviselőház házszabályai nem érvényesek. A delegációnak külön ügyrendje van. Maga a delegáció nyilvános, de az albizottsági ülések nem, tehát a képviselők mentelmi jogát nem sértették meg. Itt legfeljebb csak szabálysértésről lehetett volna szó, de nem a mentelmi jog megsértéséről. Különb is az ügyrendet most már módosították. Ha a függetlenségi párt mindenáron jelen akar lenni a delegációs ülésen, hát menjen be a delegációba. (Zajos ellentmondás a szélbalról.) Kéri a Házat, térjen napirendre a dolog fölött és fogadja el a mentelmi bizottság jelentését.

Pichler Győző szerint a delegáció nem koordinált, hanem szubordinált testülete a törvényhozásnak. Épen az ügyrend megváltozása bizonyítja, hogy itt a mentelmi jog megsértetett.

Szell Kálmán és Bakonyi Sareu felszólalása után még az öreg Madarász menydörgött a közönséges éra ellen, mire a Ház többsége a mentelmi bizottság jelentését elfogadta.

Ezután áttértek az interpellációkra.

Szell Kálmán válaszol Rakovszkynak a nyitrai megyei közigazgatási üldözések és zaklatások tárgyában előterjesztett interpellációra. A miniszterelnök felolvasta a szolgabíró jelentését, melyből kitűnik, hogy a néppártiak komoly kihágásokat követtek el. A miniszterelnök nem lát zaklatást fennforgóni a szolgabíró eljárásában. (Zajos ellentmondás a néppárttól.)

Rakovszky Istvánt a miniszterelnök válasza nem elégíti ki és azt nem veszi tudomásul.

Szell Kálmán: Rákosi Viktornak felel

a német zengerájok ügyében. Hát bizony e fajta helyiségek minden nagyobb városban vannak az egész világon. Amde e dalostársulatok mégis jobb helyen vannak a kávéházakban, mintha a sörházakban énekelnének. Ezeket kiirtani teljesen nem lehet, de örvedetes, hogy mindinkább kevesebb lesz a számuk. 1900-ban orfeum volt 4, dalcsarnok 14, énekes kávéházak 12, összesen 30, míg jelenleg van orfeum 3, dalcsarnok 4 és énekes kávéház 7. Ezekben is most már mindenütt magyarul folynak az előadások, csupán két helyen felváltva.

Rákosi Viktor: Megnyugvással veszi tudomásul a választ, mert látja, hogy a hatóságok közegei törődnek a város közérkölcseivel. Amde egy kifogása van a statisztika ellen. Az nem áll, hogy ilyen zengerájok az egész világon vannak. Nincsenek. Párisban van francia. Londonban angol, Berliaben német, Rómában olasz és Budapestben — óh nem magyar — német. De van ennek egy másik oldala is. Ha szülő Törökországba megy, minden bizonynyal nem megy el francia orfeumba, hanem török színházba.

Pichler: Igen a hárembe! (Derütség.)

Rákosi: Hogy ha egyebet nem, legalább dervis üvöltést hall, de ez is eredeti, nemzeti vonás. Ha hozzánk külföldi jön, mindenesetre magyar motívumokat keresnek a magyar fővárosban és kapnak helyette tingli-tanglit. Szól ezután a műbirkozókról, kik a zengerájok ellen tüntető magyar ifjakat elpáholták. E furcsa mániát születésében el kell fojtani, nehogy lábra kapjon. Mindezeknek figyelembe ajánlásával a választ tudomásul veszi. (Élénk kitérés és taps.)

Szell: Csak annyi megjegyzése van, hogy beterjesztett statisztikája igenis téli és nem nyári. A belügyi kormány állandóan figyelemmel fogja kísérni e kérdést.

A Ház a választ tudomásul veszi.

Szell Kálmán: Szederkényi Nándor interpellációjára válaszol az olasz kereskedelmi szerződés állítólagos meghosszabításáról. Kijelenti, hogy a borvám-klauszula tovább fent nem tartható. (Általános éljenzés.) A statisztika kimutatja, hogy az olasz borbehozatala folyton növekedik és ennek folyománya a magyar borkereskedelem tönkretételét jelentené. Valószínű, hogy ezt maga Olaszország is belátja. Most még nem mondhatja meg, mikor fog a klauszula megszűnni s mikor fognak tárgyalni e kérdésben. Szederkényinek nem válaszolhat még, mert tárgyalás alatt vannak. Ezekre nézve semmilyen

az új színeirért, ugyanazokért, a mikkel már tíz év óta vigan koplalt.

— Elfested a képeidet, szerencsétlen, izgágáskodott a hirneves barátja és csufondárosan a szeme közé nevetett.

Az Aszódgy fia visszavágott valamit, a m n aztán mind a ketten nevettek...

A harmadik pedig, odafönt a körösmenti püspök városban valamennyiök között a legédesebben nevetett.

— Látod, nagymama; no látod? — mondta örömtől reszkető hangon, mikor megmutatta neki az újságot — az én semmirekellő Gaspárom mégis, no látod, hogy mégis csak ember a talván.

Aztán bohó, görcsös zokogásra fakadt. Gaspár... Oh én bolondos mindenem!

Pedig a bolondos mindene mostanában nem is volt olyan bolondos, mint a menynyire azt várni lehetett volna.

Rövid levélben értésére adta Verának, hogyha képes rá még egy esztendeig várni, akkor elveszi. Addig azonban dolgoznia kell, mert végleg meg kell alapítania a jövőjét.

A nagymama erre is dűnyögött valamit, bizonyos ostoba dolgokról. Mikor aztán

nem is egy teljes év leforgásával az Aszódgy gyerek megjelent az üveges tornácukon, egyszerűben olyan arcot vágott, mintha csudálkoznék.

— Most már odaadom a lányomat, — ismételte még egyszer a fiúnak és barátságosan nyujtotta feléje kiaszó félben levő csontos kezét.

A Gaspár gyerek ránézett a leányra és a férfias, könnyelmű szívének olyan jól esett az a tudat, hogy ezt az édes teremtest anyi küzdelmes év után végre mégis csak a magáénak mondhatja.

Vera, mintha megértette volna ennek a nézésnek a mélységes értelmét, elpirult és lesütötte a csillogó fényű szemeit, miközben úgy érezte, hogy a boldogságnak talán már ez az egy pillanata is megéri annak a lezajlott tíz esztendőnek összes gyötrelmeit.

A szomszédos utcában, a rácsos kerítés alatt egy halottas menet vonult keresztül. Valahonnan egy fiatal asszonyt temettek.

*

Aszódgy Gaspár a szokatlanul hosszú három heti szertartásos várakozás után egy aranyománczos juliusi reggelen a polgárváros közönségének nagy részvéte mellett oltárhoz vezette a menyasszonyát.

A leány akarata volt, hogy az egyházzal is megáldassák a frigyüket.

— Veronika, hitedre kérlek, valld meg igazán — kérdezte a menyasszonyt a jó arcú, galamb ősz kanonok, a ki eskette őket — szereted-e ezt a tisztességes személyt?

— Szeretem

— Akarsz e hozzá menni házastársul?

— Aksrok, — volt az ünnepies, boldog felelet.

Aztán keskeny kezét a feszületre téve, folyékonyan, biztos hangon mondta el a szokásos esküformát.

...El nem hagyom, holtomiglan, holtáiglan. Isten engem úgy segítjen...

Az új pár sugáros arcczal nézett össze.

(Vége köv.)

viszonylatban sem tart megengedhetőnek idő előtti közléseket. (Viharos éljenzés és taps a jobboldalon.)

A Ház a választ egyhangulag tudomásul veszi.

Szöll Kálmán: Lengyel Zoltánnak válaszol a Kossuth-szobor ügyében. Elmondja a szoborügy történetét. A mint a mauzoleum készen lesz, azonnal hozzáfog a főváros a Kossuthoz méltó szobor létesítéséhez. Az eljárás már most is folyik.

Lengyel Zoltán nem fogadja el a választ, mert nem lát sehol cselekvést

A Ház többsége a miniszterelnök választát a szélsőbal zajos hocholása közt tudomásul vette.

Szöll Kálmán válaszol Nessi Pál interpellációjára a kolozsvári zászlókerdesben. Ő utána járt a dolognak. Az a czimer tényleg úgy van ott, a hogy Nessi említette. Szólv kijelenti, hogy a czimer nem felel meg a dualizmus elveinek, nem felel meg törvényeinknek, alkotmányunknak. Ámde mikor ezt kijelenti, kéri a képviselőket, ne csináljanak ebből különös precedenst. Ez a multnak a maradványa, mely mult oly viharos, változó volt. Mint Magyarország miniszterelnöke kijelenti, hogy a czimer nem felel meg alkotmányos érzelmünknek, de kijelenti egyuttal, hogy felsőbb helyről kapott már utasítást, hogy ez ügyben tárgyalásokat folytasson és azt a mi intencziókhöz képest megváltoztassák. Kéri a választ tudomásul venni. (Általános éljenzés.)

A kereskedelmi szerződések.

— Távirati tudósítás. —

Magyarország és Ausztria kormányelnökei értekeztek a külügyminiszterrel a kereskedelmi szerződések fölmondása dolgában.

Abban egyeztek meg, hogy nem fognak élni a kereskedelmi szerződések fölmondási jogával és így a június 30 án lejáró kereskedelmi szerződéseket nem mondják fel Bizalmas módon közölte a külügyminiszter a kormányynyal, hogy a többi állam sem fog élni a fölmondás jogával.

De ugyancsak diplomáciai uton a külügyminiszter bizalmas természetű értesítést juttatott a két kormányhoz, hogy Olaszország ez év végén igenis fölmondja, vagy fölmondani szándékozik a kereskedelmi szerződéseket.

VIDÉK.

* **Egy szál virágért.** Tenkei tudósítónk írja: Suli István bélfenyéri legény tegnap Tenkére ment a hetivásárba. Ott találkozott földijével, Kovács Sándorral, aki büszkén sétált Tenke utczáin, kalapja mellett egy szál piros szegfűvel. Suli gyanakodva kérdezte:

— Hol vetted azt a virágot Sándor?

— A te Bor sádtól kaptam, felelt hetykén a leány.

Erre Suli le akarta kalapja mellől tépni a virágot, mire a legények dulakodni kezdtek s a dolog vége az lett, hogy Suli előrántotta bicskáját és úgy összeszurkálta vetélytársát, hogy Kovács Sándort véresen, eszméletlen állapotban vitték haza Bélfenyérré. A féltékeny Suli a csendőrség elfogta.

Szerencsétlenül járt csolnakszázók.

— Saját tudósítónktól. —

Megrendítő szerencsétlenség történt vasárnap délután — mint nekünk írják — Mosorin közelében a Tiszán. Kékity Vazul mosorini földkirtokosnál egy belgrádi szerb család, Petrovics Dusán kereskedő családja — felesége és két felnőtt leánya — néhány hét óta mint vendégek tartózkodnak.

Kékitynek is van egy felnőtt leánya és egy 18 éves fia, a kik mindenféleképpen iparkodtak szórakoztatni a vendégeket.

Vasárnap délután a Kékity fiu elvitte a három leányt a Tiszára csolnakszázni. Egy könnyű halászcsoznakot találtak s abban elhelyezkedtek a háromleány és a fiu, a ki a csolnakszázot hajította. Éppen átakartak menni a csolnakkal a Tiszán, a mikor észrevették, hogy a hajlásból gőzhajó közeledik. A fiu megfordította a csolnakszázot s nagy erőfeszítéssel sikerült is neki a hajó elöl menekülni. Már azt hitték, hogy tul vannak a veszélyen, a mikor az elhaladt hajó hullámcsapásai megrengették a csolnakszázot.

A leányok megijedtek a hullámzástól s sikoltozva kapkodtak egymáshoz és ezzel feldöntötték a csolnakszázot. Petrovics Dóra, a mint a víz színére került, a felborult csolnakszázba kapaszkodott s így megmenekült, a Kékity fiu pedig a partra uszott, ellenben Petrovics Miléva és Kékity Deszanka a vízbe fulltak. A kétségbeesett szülők csak másnap találták meg gyermekük holttestét, kiket Mosorinban temetnek el.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Összeégett gyermek.

Az anya gondatlansága.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 11.

Megrendítő eset történt tavaly novemberben Alsó-Józsa községben. Egy jó módú földműves embernek a felesége nem vigyázott eléggé a gyermekére, s az ártatlan kis poronty a legiszonyosabb végzettel, tüzhálállal halt el.

Nagy Jánosné alsó józsa asszony a piacra ment tavaly télen, hogy ott élelmiszereket vásároljon. Kis gyermekét, a két és fél éves Juliskát otthon hagyta. A gyerek a szoba közepén játszadozott s papirdarabokat hajtogatott össze, hogy azokból valami játékszert csináljon. Csak nem akart sikerülni a nagy munka, mire a csöpp leány haragjában tűzbe vetette a papirszeleteket. A papir lángra lobbant s belekapott a kis leány lenge ruhájába, mely néhány perc alatt porrá és hamuvá égett. A leányka pedig kis testének minden részén olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy még az nap meghalt.

A debreczeni kir. törvényszék dr. **Oláh Miklós** elnöklete alatt tegnap itélkezett a gondatlan anya felett. Bálint Zsigmond alügyész gondatlanságból oko-

zott emberölés vétségében kérte bűnösnek kimondatni Nagy Jánosné, a ki kezét tördelte, siránkozva erősítette, hogy ártatlan a szörnyű dologban. A törvényszék az enyhítő körülmények figyelembevételével husz korona pénzbüntetésre ítélte a szegény, megtört anyát. Az ítélet jogerős.

§ **Hamis eskü — gondatlanságból.** Érdekesebb ügyet aligha tárgyalt még valamikor a debreczeni törvényszék, mint tegnap, mikor özv. Daróczy Andrásné ügyével foglalkozott. Özv. Daróczyné, nagyobb summa pénzt vett fel a Takaré- és Hitelintézetől, a mely később fizetési mulasztás miatt beperesítette a váltót. Daróczyné akkor megesküdött a polgári bíróság előtt, hogy nem ő írta alá a váltót. Tegnap már beismerte kötelezettségét, de azzal védekezett, hogy nem tudott semmit az obligóról, mikor aláírta a váltót. A törvényszék gondatlanságból tett hamis eskü miatt vont a felelősségre a hetvenkétéves öreg anyókat, de ténykörülmények hiányában felmentette őt. Az öreg Daróczyné örömeiben sirva köszöngette a bíró urak kegyességét. Az ügyész sem apellált s így az ítélet jogerős.

§ **Tarnóczy kontra Fehér.** (Fővárosi tudósítónktól.) Évek óta pörösködnek egymással Tarnóczy Gusztáv és a Fehér-örökösök, néhai Fehér Miklósnak a fiai. Kompanisták voltak valaha Fehér és Tarnóczy s akkor különféle differenciák mellett váltak el. Vagyonilag is összegabalyodtak. Vitás volt köztük egy birtoknak, a török-becsei ingatlanak 46.500 forintos vételára is. Tarnóczy követelte ezt a summát s bepörölte érte a Fehér-fiukat, a kik a követeléssel szemben a tőzsdebíróságnál kerestek oltalmat, azt állítva, hogy e vitás összeget Tarnóczy még 1884-ben megkapta. Ám a tőzsdebíróságot illetéktelennek nyilvánítják. Így a pör a VI. kerületi bíróság elé került, mely a Fehér-örökösöknek adott igazat. A budapesti törvényszék azonban megváltoztatta az elsőbíróság ítéletét s a bírói letétben levő tekintélyes summára nézve Fehéréket elutasította a keresetükkel. Ekkor a Kuriához fordultak felülvizsgálatért s az utolsó fórum ma hirdette ki ítéletét, elutasította a felülvizsgálati kérelmet. Ennélfogva Tarnóczy most megkapja a bírói kézben levő s kamataival időközben 50 000 forintnál is többre felszaporodott összeget.

§ Vád hamis eskü miatt.

Mezei István és felesége váltóra vettek kölcsön pénzt Boldizsár János és neje debreczeni polgároktól. Perre került fizetéskor az ügy, de a Mezei pár nem akarta elismerni az aláírások hitelességét, sőt meg is esküdtek arra, hogy nem ők írták alá a váltót. Boldizsárék hamis esküvel vádolták meg Mezeit és feleségét, s így került az ügy a büntető bíróság elé. A törvényszék több meg nem jelent tanu miatt elnapolta a tárgyalást.

ÚJDONSÁGOK.

A sertésvásártéri rakodó műtanrendőri bejárása.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jun. 12.

A dohánygyár és a róma kath. temető mellett terül el az új sertésvásártéri rakodó. Hatalmas, a modern közegészségügyi és műszaki követelményeknek megfelelő telep ez, a mely Debreczen gazdáinak és sertéskereskedőinek kényelmét, üzleti érdekeit szolgálja. Ennek a rakodónak tegnap volt a műtanrendőri bejárása az ilyen alkalmakkal járó hivatalos aktus keretében.

A műtanrendőri bejárást a városháza nagytermében tartott rövid ülés előzte meg, a melyen részt vettek *Fachsó Moyos* Sándor kereskedelemügyi miniszteri kiküldött, *Fridrich* a m. kir. vasúti- és hajózási felügyelőség megbízottja, a város részéről *Komlóssy* Artúr főjegyző, *Beczkó* Sámuel rendőrfőkapitány, *Ábrahám* László főügyész, *Acsél* Géza főmérnök, a közigazgatási bizottság részéről *Latnovics* Mihály főmérnök és *Nemes* Kálmán, a szomszéd birtokosok közül *Horváth* István, *Kiss* Bálint, *Jobbágy* János és *Ungváry* József és *Hadházy* Ferencz igazgató a m. kir. dohánygyár részéről.

A városháza nagytermében tartott ülésen *Komlóssy* főjegyző tett a rakodó megépítéséről előterjesztést, szótan az egész hivatalos küldöttség kocsira ült és kihajtott a sertésvásártéri rakodóhoz.

A telep bejárása után megejtették a sertésvásártéri vasút műtanrendőri bejárását. Az építés, a forgalom praktikus lebonyolítása elismerést vívott ki. A műtanrendőri bejárás befejezésével jegyzőkönyvet vettek fel, melyben a rakodónak forgalomba való átadásáról van szó.

A műtanrendőri bejáráson különben részt vett *Léber* Mihály, a helyi vasutak igazgatója is, a kivel a bizottság a személyi forgalomra vonatkozólag állapodott meg. A műtanrendőri bejárás megejtése után Debreczen sertésbizlatói örömmel vehetik tudomásul, hogy hozzá jutottak olyan telephez, a mely vetekedhetik a legnagyobb kereskedelmi góczpontok ilyen zsánerű intézményivel.

A kereskedelemügyi és vasutigazgatósági kiküldöttek tegnap délután utaztak el Debreczenből.

Debreczen ipari termékei Transzvámban.

Debreczen, június 12.

Debreczen iparának gazdasági produktumainak hatalmas lendületet fog a közel jövőben kölcsönözni egy nagy horderejű vállalkozás, melynek részleteit Debreczen előkelő kereskedői és gyáriparosai tegnap beszélték meg a Kereskedelmi Csarnokban tartott értekezleten.

Transzvámban ugyanis, hol esztendőnkön át hullott a vér, dorgott az ágyu — megkötörék a békét. A bur nép, a mely pusztát hordott a vállán, golyót az övében most már visszatérhet otthonába, elkezdheti munkáját ott, a hol évekkal ezelőtt féltelen hagyta. Elkezdhetné — de nem tudja elkezdési! Az egykori virágzó városok romhalmazok, a gondosan művelt farmokat felverte a dudva és a gyom. Munkáskéz talán még volna, a mely a háború romboló művét nehéz munkával helyre hozza, de hiánynak a munkához a legprimitívebb eszközök.

Ki van az a szerencsétlen ország tel-

jesen pusztítva. Ipara tönkre ment, mezőgazdasága elpusztult, kereskedelme a nullává devalválódott. A romokon semmiből nem lehet a jövődőt felépíteni, kő és homok nem ad ipari, gazdasági cikket!

Az angol kormány tudatában — az ennek és éppen ezért iparának és kereskedelmének minden termékumát Transzval felé irányozza. De még a hatalmas angol ipar sem tudja egy nemzet szükségletét egyszerűen kielégíteni. Szükségképpen ezuttal a külföldre támaszkodik. Német, francia, osztrák gyárosok és kereskedők már meg is mozdultak s megteremtették összeköttetésüket az ujonnan épülő állammal — csak a magyar iparosok és kereskedők nem mozdultak még.

Tegnap Debreczen, melynek ipara az utóbbi években erős lendületet vett, fel fogta a kérdés nagy fontosságát s az első lépéseket ipari és gazdasági termékeinek Transzvámban való elhelyezésére megtette.

Mayer Emil, a keresk. Csarnok elnöke hívott össze ebben a tárgyban értekezletet, melyen megjelentek az összes debreczeni gyárosok, nagykereskedők, akik természetvényüket szívesen helyezték el a transzváli piacon. Az értekezlet célját Mayer Emil ismertette. Felolvasta azokat a cikkeket, amelyeknek piacra lenne az ujonnan épülő államban. Debreczen lisztje, zsírja, szalonnája s minden elkészíthető iparcikkje jó piacra találna Transzvámban, eltekintve attól, hogy a külföld cikkeivel sikerrel is versenyezhet.

Az értekezleten megjelent kereskedők és gyárosok figyelemmel és helyesléssel fogadták az elnöki előterjesztést és ahhoz teljes egészében hozzájárultak. Kimondották, hogy az összeköttetést az ujonnan alakuló országgal gyorsan megteremtik, s cikkeiknek lehetőleg állandó piacot biztosítanak. Érdekeik megvédelmezésére pedig közös erővel egy kereskedelmi ügynököt küldenek ki Transzvába, a kinek kötelessége lesz aztán a debreczeni ipari és gazdasági termékeket terjesztési, annak piacot teremteni.

Nagyon fontos és jelentős terv ez, a mely ha megvalósul, Debreczen ipars előtér, leadaletesebb korszak nyitlik meg.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése. A jog- és pénzügyi bizottság ma csütörtökön délután 3 órakor a városháza nagytermében *Vecsey* Imre tb. főjegyző elnöklété alatt ülést tart. Tárgysorozatra van kitűzve: 1. A letelezház ügye. 2. Az építő, valamint a kőműves- és ács mesterek és segédek személyzetük munkaviszonyait szabályozó javaslat. 3. A világitási vállalat 1901. évi zárszámadása. 4. A világitási vállalat üzletszabályzatának módosítása. 5. Ugyancsak ennek jelentése, a melyben a csőhálózat kiterjesztését javasolja. 6. A sertésvásártéri vágányból az Erzsébet malom használatára épített iparvágány ügye. 7. A Csokonai-Kör válaszművének kérvény. Csokonai születési háza, Bethlen utca 3. sz. teleknek rendelkezésre bocsátása végett. 8. Egyéb netán fontos ügyek.

* A nőegylet tiszújító ülése.

A debreczeni jótékony nőegylet e hó 15-én vasárnap, tisztújítással egybekapcsolt közgyűlést tart a nőegyleti árvaház nagytermében. A gyűlés fél 11 órakor kezdődik.

* A vasárnapi munkaszünet.

A kereskedelemügyi miniszter a belügyi és földművelésügyi miniszterekkel egyetértően a vasárnapi munkaszünetet felfüggesztette a következő esetekben: Vajgyártásnál a tejszín megsavanyodása miatt károk nélkül félbe nem szakítható munka vasárnapokon és Szent István király napján egész napon át végezhető. Sőr, élő baromfi, romlékony természetű élelmi szerek, melyeknek fuva-

rozása, elszállítás céljából teherárúként való feladása, valamint a teherárúként érkező ily cikkekkel álló küldemények kiadása és az állomásról való elfuvarozása, továbbá gyorsárú, melyeknek fuvarozása felvétele és kiszolgáltatása általában, oly helységeken, melyek állomásain az említett árukat szállító vonatok déli 12 óra után közlekednek, a vonatközlekedés idejéhez képest munkaszüneti napokon déli 12 órán túl is fuvarozhatók, vasúti szállításra fölvehető és kiszolgálhatók élő állatok vasárnapokon, valamint Szent István napján az egész napon felhajthatók, szállíthatók, szállítás céljából úgy gyors, mint teherárú gyanánt feladhatók, megérkezésükkor a szállítási eszközökkel kirakhatók és az állomásról rendelkezési helyükre szállíthatók, illetve hajthatók. E rendelet kihirdetése napján azonnal életbelép.

* A Csokonai-Kör kérvénye.

A „Csokonai-Kör“ legutóbbi évváró közgyűlésén a titkári jelentés kifejezést adott a kör amaz óhajának, hogy állandó otthonul szeretné a várostól a Bethlen utca 3. száma házat, hol Csokonai született, megnyerni. Természetes, hogy ez az óhajítás minden tekintetben méltánylast érdemel — és ha teljesedésbe merne — talán a Csokonai-Körre is felderítne a jobb idők hajnala. *Géresi* Kálmán, a kör elnöke a napokban be is adta a Csokonai-Kör kérvényét a városi tanácshoz. Az első fórum, a mely ebben az ügyben véleményt mond, a jog- és pénzügyi bizottság. Ma tartandó ülésén sorra is kerül a kérvény, a mely aztán a tanács után a június 26-iki közgyűlés elbírálása alá kerül.

*** Árvauügyi ülés.** A debreczeni ev. ref. egyház árvauügyi bizottsága jun hó 12-én d. u. 6 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Tárgyak: Readkivüli fontos ügyek.

*** A lelkészválasztók névjegyzéke.** A lelkészválasztók névjegyzékét már régebben elkészítette az egyháztanács kiküldött bizottsága s határidőtt tűzött ki, mely alatt a névjegyzék elleni felszólamlások beadhatók. A határidő tegnap járt le, de egyetlen felszólamlás sem érkezett be. Ezért a felszólamlásokat számbavevő bizottság, melyet *Dicsőfi* József hívott egybe, nem tartotta meg tegnapra hirdetett gyűlést. A felszólamlások határidejét valószínűleg meghosszabbítja a bizottság.

*** A nemzetközi diákkongresszus.** Nagyban folynak az előkészületek a nemzetközi diákkongresszus alkalmából Debreczenbe leránduló vendégek fogadására a főiskola falai között. A nemsokára beálló nyári szünet előtt nagyjában megakarja állapítani a rendezőség a részletes programot is, hogy a városunkban eltöltendő egy nap megfeleljen azon fontos szerepek, mely a tipikus magyar faji jelleg feltüntetésével reá vár. A nyár folyamán aztán teljesen előkészítik a szeptember végén lefolyó ünnepséget. Legközelebb egy küldöttség fog tisztelegni városunk notabilitásainál, hogy pártfogásukat kikerjék. Tegnap *Boros* Lajos és *Fráter* Ernő a „Corda Fratres“ consula tisztelegtek dr. *Kérészi* Zoltán jövő évi akadémiai igazgatójánál, hogy felkérjék a kongresszus

diszelnöki méltóságának elfogadására. Dr. Kérészy Zoltán szívesen vállalta el a diszelnökséget és pártfogását megígérte különösen a debreczeni lejtővel érdekében. Most már az ő utbaigazító támogatása mellett fognak a további előkészületek folyni. A debreczeni konszultus nagy arányú aktívot szándékozik indítani, hogy a nemzetközi diákszövetség tiszteletbeli szenior tagjaivá városunk szerepvivői között többeket megnyerjen, egyúttal a „Corda Fratres” tagjai részére más helyen szerzett kedvezményeket Debreczenben is megszerezze.

* **A békéltető bizottság ülése.** Az ipartestület békéltető bizottsága, tegnap délután öt órakor ülést tartott a testület helyiségének kistanácstermében. Munkaadó iparosok és alkalmazottjaiknak apróbb peres ügyeit intézte a bizottság, melynek ülésén Bereczky Lajos elnökölt. A gyűlés 6 órakor végződött.

* **A hentések sérelmeinek orvoslása.** A hentések szakosztálya múlt héten tartott ülésén négytagú bizottságot küldött ki, hogy a hentéseken és más árosokon esett sérelem orvoslásának módzatait előkészítsék. Ez a bizottság tegnap délután négy órakor ülésezett az ipartestület kistanácstermében. Megbeszéltek a vágóhídi szabályrendeletek módosításának tervét és sok szó esett a többi sérelmek orvoslásáról is. A gravámenek legtöbbjét kérvényi uton is el lehet intézni. A bizottság határozatát a szakosztály legközelebbi ülése elé terjesztik.

* **A függetlenségi kör júniálisa.** A debreczeni függetlenségi kör június 15-én nyári táncvigilimat rendez a nagyerdei Dobos pavilonban. Hangulatos, pezsgő jó kedvű, igazi magyar mulatság lesz ez. De hát lehetne is másképpen? Hiszen a függetlenségi kör minden mulatsága nevezetesen arról, hogy a sugar termetű, tüzes szemű, szép debreczeni magyar lányok és deli legények barátságosan magyar kedvvel mulatoznak a legmagyarabb bálon. A bálókhoz hasonló lesz a júniális hangulata is, erről különben a rendező bizottság, amelynek élén dr. Kacsár Gábor és B. Nagy János állanak, szívesen garantíroznak.

§ **Tolvaj cselédleány** Nagy Ágnes tizenkilenc éves cselédleány Czeizing Lajossal szolgált tavaly. A szemérmes Ágnes egy éjszaka elloptott Szabó Józsefnél 12 tányért meg egy pár fejelés csizmát. Szabó Józsefné abban az udvarban lakott, ahol Czeizing Lajos és nem volt otthon, amikor a lopás történt. A tegnapi törvéyszéki tárgyaláson azzal védekezett a csalfa Ágnes, hogy nem ő lopta el a fenti dolgokat, hanem a szeretője, akit azonban nem tudott vagy nem akart megnevezni. A lopott tárgyak másnap megkerültek, valaki bedobta azokat az udvarra. A tényállást nem lehetett teljesen tisztázni, ezért a törvéyszék felmentette Nagy Ágnes.

* **A zenede vizsgái.** A zenede vizsgái, miként azt annak idején részletezve jeleztük volt, tegnap az alsó osztályú növendékekkel megkezdődtek a naponta délután fél 5 órakor kezdődő hét napos folytatódóknak. Tegnap a zenelmélet (összhangzattan) I., II. és III. oszt. növendékei, valamint a zongora-előkészítő tanfolyam I. osztályának növendékei vizsgáltak le igen

szép eredménnyel, — aminőt csak gondos és rendszeres vezetéssel lehet elérni. — Persze a laikus hallhatónak a kezdet ezen megnyilatkozásai kevés szórakozást nyújtanak, de annál több érdeklődést talál benne az, aki a zenei nevelést figyelemmel kíséri, mert a tegnap hallottakban a legbiztosabban rakott és messzekiható jelentőségű alapokról győződhetünk meg. Nevezetesen alkalomuk nyílt ö-széhasonlításra tehetni a növendékek közt, kik egyrészt azelőtt is a zenében nevedtek, másrészt, kik hivatalosan kézből eredő, hiányos előnevelés alól kerültek oda. Az ellentét oly frappans mérvben nyilatkozott meg, hogy kívánatos leendő, bárha minden gondos szülő megfigyelte volna a tanúságot. — A közeli 70 növendék közül, helyszűke miatt csak a legjelesebbeket említjük meg, kiknek feleletei és ezáltal természetesen még kisebb szereplése a legszebb kilátást ígéri. Az elméletben: Pattermann Ida, Korpás László, Barta Béla, Hegedüs Alice, Rajczy Anna, C-áthy Ilonka, Török Erzsike, Zádor Margit, Komlóssy Margit. A zongora előkészítő I. osztályán: Sz. Nagy Ida, Greczko Ilonka, Korpássy Margit, Korpássy László. Tanár: Werinné D. Teréz és Brück Gyula.

* **A székely egylet megalakulása.** A debreczenben létesítendő székely egylet megalakítása ügyében az előkészítő bizottság a következő meghívót bocsátotta ki: Meghívó. A megalakulandó helybeli „székely egyletnek” 1902 június hó 15-én d. e. 10 órakor Hajdúvármegye tanácstermében tartandó alakuló közgyűlésére hazafias tisztelettel meghívja Debreczen. 1902 június 8-án. Az előkészítő bizottság.

* **A Magyar Irodalmi Társulat** fenntartó bizottsága tegnap délután 2 órakor tartotta alakuló gyűlését. Elnök: Nagy Sándor, jegyző: Szombathy Kálmán, pénztárnok: Kis Pál. A gyűlés egyszersmind megbizta az elnököt, hogy a D. F. L. kiadói hivatalának ügyeit vizsgálja meg s azt vegye át. Ugyanínt Kiss Pált a pénztár átvételével. S mindkettőjüknek a július 1-én tartandó gyűlésen vizsgálatuknak eredményéről számot kell adniok. Egyúttal Szombathy Kálmánt megbizta az irattárnak — mely bizony nem a legjobb állapotban van — rendezésével. Szóval a bizottság dicséretre méltó munkásságot fejt ki, hogy a jövő évre minden rendben legyen.

* **Hírlapszerkesztő párbaja.** Harsányi Sándor a Szabadság felelős szerkesztője tegnap reggel kardpárbajt vívott Popovits Gyula bankhivatalnokkal. A párbaj oka heves összeszólalkozás volt. A párbaj a péterfai Tornacsarnokban folyt le s Harsányi könnyebb termés étű megsebesülésével végződött. Az ellenfelek a párbaj után kibékültek.

* **Az Andahazy-Szilágyi intézet** felügyelő-bizottsága Kiss Áron püspök elnöke alatt tegnap délután öt órakor gyűlést tartott a püspöki parókian. Csiky Lajos gondnok tett több előterjesztést az intézet belügyeiről, melyeket a bizottság tudomásul vett.

* **Kérelem** Nagyon kérem mindazokat, kiknek voltánk birtokukban Debreczen város régi multjából, a városról, vagy egyes épületeiről rajzolt, nyomtatott, festett, vagy bármiféle természetű képek (esetleg mesterlevelek czimképei) vagy a debreczeni nép-és diákviselőiről felvett rajzok — szíveskedjenek engem értesíteni, hogy azokat megtekinthessem. Lovász János, a debreczeni első takarékpénztár titkára.

* **A kertészeti és szőlészeti szakosztály.** A debreczeni gazdasági egyesület kertészeti és szőlészeti szakosztálya június 22-én Szabó Lajos elnökölésével a városháza kistanácstermében ülést tart. A gyűlés, melyre folyó ügyeket tárgyalnak, délután 4 órakor veszi kezdetét. A gyűlés után Szabó Kálmán debreczeni szikvizgyáros be fogja mutatni a szakosztálynak új szerkezetű gyümölcs-szállítókosarait, amelyre szabadságot kért és amely — mint mondják — teljesen modern és praktikus találmány.

* **A csendőrség dolgozik.** A város külterületén operáló csendőrség szorgalmasan tisztogatja a határt. A kétes egzisztenciájú alakokat tömegével fogdossa össze és irgalmatlanul hozza be a bürogyi osztályhoz, ahol annak rendje és módja szerint rövidesen elbának velük. A kóbor cigányok alkonya is el fog következni. A közbiztonságot leginkább veszélyeztető gyűlévész hadvalóságos menhelynek tekintette eddig Debreczen város területét. A csendőrök-től folyton úzva ide menekültek. A keres számu lovas csendőrség elől könnyen találtak búvóhelyet. Most, hogy a csendőrség átvette a külterületeket, napoként láthatni a bürogyi osztály előtt 3—4 kocsiból álló kóbor cigány karavánt, kiket a csendőrök fogtak el és kísérték Debreczenbe. Tegnap este ismét három szekér cigányt kísérték be, akik a Hortobágyon kóborogtak. Szekerüket ma átvizsgálják s ha nem találunk rajta semmi gyanúsat, a cigányokat illetőségi helyeikre fogják toloncsolni.

* **Rajz és kézimunka kiállítás.** A Svetits-utczában, az emelet jobb szárnyán rajz és kézimunka kiállítást rendeztek a polgári és tanítónőképző növendékek. A kiállított dolgok három terem töltenek be s a növendékek ügyességéről tesznek tanúságot. Több festményes rajz kész tehetségére vall. A kiállítás díjtalanul tekinthető meg a délelőtti órákban. Mindenkinnek ajánlhatjuk, hogy tekintse meg a három terem gazdag tartalmát.

* **Pályázatok a tanítóképződei tanárságra.** A tanítóképzőben Somogyi Pál halála folytán megüresedett tanári állásra újabb két pályázó adta be kérvényét s ezzel az eddigi pályázók száma háromra emelkedett. Pályáztak nevezetesen: Barcsa János hajdúnánási, Esztergályos Ágost petrozsényi gimnáziumi tanárok és Johász Sándor szentleányfalvai lelkész. A választás e hó 30-án lesz.

* **Dalkestély.** A debreczeni dalgyűlés június hó 19-én, csütörtökön Mácsay Sándor karnagy vezetése és Rácz Károly zenekara közreműködésével a nagyerdei Dobospavilonban tartandó zárkörű Dal-és Zene-Estelyt rendez. Belépti-díj személyenként 2 korona. Család-jegy 3 személyre négy korona — Kezdeté este nyolcz és fél órakor. A dalkestély műsora a következő: 1. Nyitány Rácz Károly zenekarától. 2. Balatoni dalok Gálitól. 3. Esti nyugalom (új) Hammától. 4. Még fáj a szív. Palotásitól. 5. Intés Dr. Brodytól. 6. Vándordal Kunzetől. 7. Rákóczy-induló Hubertól.

* **Közszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonok és jó barátok, kik felejtethetlen jó íam temetésén fájdalmukat jelenlétükkel enyhítették, ezután is fogadják köszönetemet. Zöld Mihály.

* **Házi szarka.** Házi szarka keze működött Grósz Lőrincz mester-utczai fűszerkereskedő lakásán. A gazda már régen észrevette, hogy a házkörül minden nap szükséges tárgyakról eltűnik valami, ami soha sem kerül többé vissza. Grósz Lőrincz végre is megunt a sok eltűnéseket, utána járt a dolognak és cselédje személyében a házi szarkát le is leplezte. A tolvaj cselédet feljelentette a rendőrségnél, hol megindították ellene a vizsgálatot.

* **Kereskedők arányos adója.** A Kereskedő-Társulat tegnap folytatta az arányosítási munkálatot. Az értekezleten Zádor Lajos elnököt, az ügyet Bados Géza referálta. Tegnap a vászon-, rőfös-, kézműáru-, rövidáru- és divatkereskedők rendezték adójukat az arányosság alapján. Esti hat órakor pedig a férfiruha-kereskedők gyűltek össze, s rövid félóra alatt önadóztatták magukat. Ugyanekkor tegnapra voltak beidézve a bőr-, posztó- és zsákkereskedők is, de ezek valamennyien izraelita vallásúak s pünkösdjük miatt nem vettek részt az arányosításban. Holnap a termény-, fa-, papír-, nürnbergi, üveg-, porcellán- és vaskereskedők arányosítják adójukat. A nagy munkálat simán és rendben folyik.

* **Tanuló felvétetik** Donogán és Somossy céghez.

TÁVIRATOK.

Lesz-e Kossuth szobor.

Budapest, június 11. A képviselőház mai ülésén Lengyel Zoltán Kossuth-párti képviselő meginterpellálta Széll Kálmán miniszterelnököt a hirhédité vált Kossuth-szobor ügyben. Széll Kálmán válaszul kijelentette, hogy a Kossuth mauzóleum elkészülte után felállítják a szobrot is, sőt az erre vonatkozó előmunkálatok folyamatba is vannak tétel. Lengyel Zoltán nem vette tudomásul a miniszterelnök választát, mert nem lát cselekvést.

A kolozsvári zászlóaffér.

Budapest, június 11. Országszerte nagy megbotránkozást keltett, pár héttel ezelőtt az a hír, hogy a kolozsvári házi ezred ujonnan készült zászlaján a magyar czimer az apró osztrák tartományocskák címerei közé rejtve szerénykedik, ahelyett, hogy a megillető helyet megkapta volna. Nessi Pál e miatt ma meg is interpellálta Széll Kálmán miniszterelnököt, aki kijelentette, hogy az együttes czimer új mintája még nem lévén meg, annak elkészültéig a régi marad használatban. Nessi Pál a választ nem vette tudomásul.

Császka bérmautja.

Baja, június 11. Császka érsek bérmautjában tegnap ideérkezett. A lakosság fényesen fogadta. Az összes hatóságok tisztelegtek nála.

A Reichsrath botránya

Bécs, június 11. A Reichsrath tegnapi ülésén oly óriási botrány történt, a mely

szinte példátlan a parlamentek történetében. Klotác cseh képviselő ugyanis a Monarchiával szövetséges nagy német birodalom uralkodóját Vilmos császárt támadta meg és sértegette oly brutális módon, a hogy még egy utcasarki hordártól sem lehet beszélni megtorlás nélkül. A mai ülés jórészt ezzel a hallatlan esettel foglalkozott s az elnök tejezte ki első sorban legmélyebb sajnálkozását a szomorú s a Ház tekintélyét annyira sértő eset felett. Végtelenül sajnálja különösen azt, hogy a feyelmi eszközöket későn alkalmazta. — Azután Körber miniszterelnök beszélt az elszomorító dologról s visszautasítva a Klotác kifakadásait, megtagadta az interpellációra a választ. — Azután Klotác egy másik interpellációjára tért át, melyet ez Ferencz Ferdinánd trónörökös lopás gyanúja miatt börtönrre ítelt kocsisának ügyében tett. Klotác interpellációja megokolásában hevesen kifakadt a kormány tagjai ellen, hangsúlyozva, hogy nemcsak a képviselők, hanem a miniszterek között is vannak olyanok, akik alávólán, lakájok módjára viselkednek. (Zajos helyeslés a csehek között.) Körber választott az interpellációra, ismertetve az ügyet a magvalóságában, mire választát tudomásul vettek.

Vilma királynő köszönete.

Hága, június 11. A hivatalos lap a királynőnek egy leiratát közli, a melyben köszönetet mond mindazoknak, a kik betegsége napjaiban részvétüket fejezték ki s azt mondja, hogy népe szeretetének ez az újabb jele mélyen meghatotta.

Egy szabadságharozos letartóztatása.

London, június 11. Lynch ezredest, az angol parlament tagját, a ki a délafrikai háboruban a burok serában harczolt honfitársai ellen, ma, amikor Párisból jövet Angol földre Newhavenbe érkezett, elfogták s hazaárulás címén törvény elé állítják.

A bolgár fejedelem a czárnál.

Pétervár, június 11. Miklós czár a peterhofi palotában meglátogatta Ferdinánd fejedelemet. A fejedelem később meglátogatta Feodorovna Mária czárnét Gaecinában és Konstantin és Mihály nagyhercegeket Sztrelében. A fejedelem visszaérkezése után a peterhofi palotában családi ebéd volt.

A görög herceg Loubetnél.

Páris, június 11. Loubet elnök tegnap délután ünnepiesen fogadta Miklós görög herceget. Kevéssel azután az elnök visszhozta a herceg látogatását.

Nagy tűz.

Bécs, június 11. Korneuburghan az éjjel a főtér közelében egy négy utca között álló házcsoport kigyuladt és reggelig teljesen leégett. A kár nagy. A tüzet elszigetelték. Részletes jelentés még nem érkezett.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **Francia-orosz diadalkapu.** (Éjjeli express tudósítás.) A francziák és oroszok ugyancsak komolyan veszik a barátságukat. Még köbe is akarják vésetni azokat a szóvirágokat, amelyek a két nemzet kölcsönös szeretetéről elhangzottak. A czár, jelenti egy táviratunk, parancsot adott egy monumentális diadalkapu tervezésére s megbízta a szentpétervári mérnöki együletet, hogy mielőbb hozzáfogjon az eszme megvalósításához. A diadalkaput Odesszában emelik, annak a széles utnak a kezdetén, a mely a kikötőből vezet a város felé. Ezt a széles utat Boulevard de France névre fogják keresztelni. — Az épülő diadalkapu valóságos műemrek lesz, tele érdekes domborművekkel, szobrokkal, a melyek II. Miklós czárnak Franciaországban tett látogatását és Faure meg Loubet elnöknek Oroszországban viszonzott vizitjeit örökítik meg. Ékes frázisok az elhangzott pohárköszöntők egy egy jelentős mondása ekesíti majd a domborképeket. A czár erre a czélna egy millió rubelig nyitja meg az erszényét.

× **Rablógyilkos merénylet a Muzeum-köruton.** (Éjjeli express tudósítás.) Tegnap este Budapesten nagy feltűnést keltő rablógyilkos támadás történt a Muzeum-köruton. Korán este, alig félkilencz óra felé, mikor még minden üzlet nyitva állott s a járdákon százával haladtak az emberek, rablógyilkosági merényletet követtek el Csathó Ferencz kuriai tanácselnök felesége ellen. Az idős uriaszony a főherczeg Sándor-utczában lakik, a 17. számú házban. Mint minden szebb nyári napon, tegnap is sétára indult. Egyszerű, sötét ruha volt rajta s ékszert alig viselt. Pénztárczáját kezében tartotta. Támadója erre vethetett szemet. Mikor az uriaszony a Muzeum-körut 13. számú ház elé ért, közvetlenül háta mögött a kapu alatt revolverlövés dördült el s a golyó sítva repült el Csathóné mellett. Az uriaszony rémülten meggyorsította lépkeit és sietve menekült Sándor-utczai lakására. Utközben azonban a Muzeum-kävéház előtt álló rendőrnek elmondta az esetet. A rendőr menten bement abba a házba, a melynek kapuja alatt a revolverlövés eldördült, de a merénylőnek ekkor már nyoma sem volt.

× **Hüen az elvhez.** (Éjjeli express tudósítás.) Az amerikai hirlapok büszkék az alaposságukra és nincs az a kacsa, amelyről elismernék, hogy — kacsa. Tévedés kizárva kiáltja az amerikai hirlap hirdetése és ha netán mégis tévedés kerülne a lapba, akkor alkalma nyílik a konkurrens újságnak megírni az ilyen anekdotákat, aminő az itt következő:

A New-York Journal szerkesztőjéhez bekopogtatott a mult napok egyikén egy uri ember.

— Azt olvasom az ön lapjában, uram, hogy én meghaltam.

— Ha az ön lapomban olvasta, akkor igaz.

— De...

— Sajnálom, nem érek rá önnel vitatkozni.

— De mikor nem haltam meg! Hiszen itt állok ön előtt, beszélök önnel! Már hogy volna igaz az, hogy én meghaltam? Követelem, hogy javítsa ki a holnapi lapban.

— A New-York Journal nem javít ki semmit. Ami a mi lapunkban megjelent, az perfekt.

— De ön tönkre tesz, üzletfeleim elszélednek, üzletem megbukik.

— Lehetetlen kijavítani uram. De hogy megmentsem önt, megteszem azt...

— Oh köszönöm!

— ...hogyan beveszem önt a születések listájába.

— S másnap valóban benne is volt Smith neve az újszülöttek listájában.

CSARNOK.

Az őrangyal.

— Regény. —

Írta: **Thán Gyula.**

(Folyt.)

Mosolygott hozzá kedvesen. A megelégedés tükröződött le az arcáról. Bogátiné azonban hamarosan elrontotta a jókedvét.

— Igazán meglepő hízog és elismerő szavaival — válaszolta Bogáti Péterné. — Azt azonban mondhatom, hogy méltatlanul illet vele engem. Őszintén szólva én nem is tudok semmit az ön meghívásáról. De ha már szerencsénk van, szívesen látjuk. Találja jól magát. A vendégek közt sok ismerőst talál s ezek bizonyára bőven fogják kárpótolni azért a hosszú és fáradságos utért, a mit a mulatság kedvéért tett.

Bogátiné szívélyesen köszöntötte Hortoványit s tovább vezette a nagyasszonyt. Jolán természetesen követte őket. Neki nem volt egyetlen szava sem Hortoványihoz. — Azon azonban örvendezett, hogy édes anyja olyan gyorsan és olyan fiúman, de érthetőleg tudtára adta Hortoványinak, hogy legalább az ő részükről nem szívesen látott vendég.

Hortoványit kellemetlenül érintették a Bogáti Péterné szavai. Gondolkodóba esett, hogy mit tegyen. Egy darabig ott állott és némán nézett a távozók után. A legrosszabbul az esett neki, hogy a Bogátiné szavaira egyetlen szó megjegyzést sem tett Jolán.

— Ezeket a szavakat, — gondolta magában — úgy magyarázhatom, a hogy tetszik. Velem kiutasításnak és velem marasztalásnak is.

Rövid gondolkodás után marasztalásnak vette és maradt is.

— Tudnom kell mindent. Igaza van az ügyvéd urnak, mikor azt mondja, hogy egy könnyen nem szabad feladnunk a várat. Nos hát nem is fogom feladni. Jolán kisasszony megérdemli, hogy küzdjön érte az ember. És én küzdeni fogok. Bogátiné azt mondta, hogy a meghívót nem ő küldte el. Igaz, női irás volt. Gyöngéd kezek vonása. Bizonyára Jolán írta. Ugy kell lenni. Titkon cselekedte. Azt akarja, hogy itt legyek s hogy találkozzunk. Ugy van! Az anyja elutasított, de ő rokonszenvez velem, ő szeret. Azért tette.

És ez a gondolat újra gyönyörűséggel töltötte el Hortoványit.

Folyt. köv.

Dr. Török Vilmos

ORVOS

Hajdu-Szoboszlón

orvosi működését megkezdte.

VASUT-utca,

Szabó Mihály-féle ház.

CIRCUS

VARIÉTÉ.

35 elsőrangú kül- és belföldi művész és művésznő. Saját zenekar. **Debreczenben, a Széchenyi-u. végén** fölállított 1500 személyre elegánsan berendezett és vízmentes ponyvával teljesen fedett circus, amelyben a n. é. közönség minden kedvezőtlen idő ellen védve van. **Csütörtökön, június hó 12-én** nagy megnnyító

Disz-előadás.

Itt még nem látott műsorral. **Uj! Itt először! Uj! — La Belle Pavay nővérek.** — Óriási íetszés. mint fölülmulhatatlan akrobaták a berlini „Apolló színházból. Fölülmulhatatlan.

Pénztárnyitás 7 órakor. Kezdeté pont 8 órakor.

WOLLNER A.
tulajdonos.

WOLLNER FIVÉREK,
vezérigazgatók.

Bővebbel a falragaszon.

Hol a jó és olcsó?
FAZEKAS KÁLMANNÁL
Hatvan-u. 4. sz. (Koszaros-ház.)
100 kiló portland cement 5 K.
100 „ román „ 3 „

A nyári idényre

a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból szabadalmazott

JÉGSZEKRÉNYEKET,
önműködő fagyaltgépeket.

Legjobb minőségű

Szódavíz-készülékeket.

Tükrözött

Kerti golyókat,

sodrony borítókat

és szabadalmazott

legújabb befűző üvegeket

a legnagyobb választékban és legjutányosabb árák mellett ajánl:

KASZANYITZKY ENDRE

üveg, porcellán, lámpa, háztartási és disz-árak nagykereskedése.

DEBRECZEN, Piac-u. 75.

Kitünő borok.

Kadarka	1 liter	. . .	28 kr.
Rizsing	1 „	. . .	34 „
Ezerjó	1 „	. . .	40 „
Magyarádi	1 „	. . .	40 „

Váray József

fűszer- és borkereskedésében Debreczen, városi újbérlház, Piac- és Simonffy-u. sarok.

Schachtner Géza

műépítész.

Miennemű tervek és költségvetések készítését, építmények felügyeletét, leszámolását és becsítését, egy mint területek fölmérését és parcellázását legszorgalmasabb kivittel en méltányos díjazás mellett szolgált az irodám:

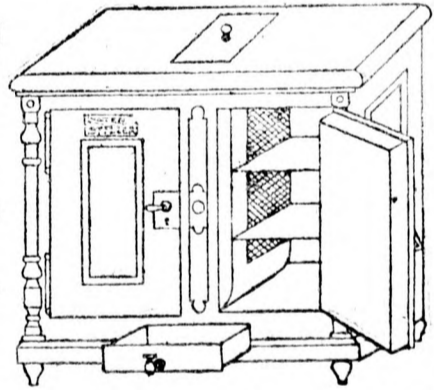
Debreczen.

Csillag-utca 112.

LÁM SÁNDOR

üveg- és porcellán áruháza
Debreczen, Piac- és Hatvan-u. sarkán.

Jégszekrény
raktár.

Van szerencsém a helybeli és vidék. n. é. közön becses figyelmét felhívni legújabb szerkezetű szabadalmazott s a helybeli piacon a legnagyobb jégszekrény raktárra. A háztartásban majdnem nélkülözhetetlen, valamint a szatócsoknak, vendéglősöknek, mészárosoknak, henteseknek s tejcsarnokok részére.

A szabadalmazott jégszekrény előnye az, hogy 20 fillér ára jég, két teljes napra elegendő.

P A R Á D I

Á S V Á N Y - V I Z

☞ kiváló gyógy- és borviz. ☜

Főraktár: **DEBRECZENBEN,**

Csanak Józsefnél.

Kapható ezenkívül minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.
Leírásai tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg beküldetik.
Apró hirdetések előre fizetendők.

Ifjú gyermek ekzongerrára tanítását elvállalja egy volt zenedai növendék igen szerény díjazásért lakásán vagy a szülőknél. Cím: kiadóhivatalba.

Labda verőket (racket) beköt és készít **Schmidt S.** hangszer-készítő.

Eltévedt egy tachszi nyósten kutya, kámi névre halgat. A megtaláló illő jutalomban részesül. Arany János-utca 31

Kiadó 4 szobás utcai lakás mellék-helyiségekkel Rákóczy-utca 41.

Szalon garnitúra helyszüke miatt eladó. Kölesy-u. 3. sz.

„Merchant,” nak levele van a kiadóhivatalban.

Külön udvarral piacz közelében Hüvelyes-utca 7 sor szám alatt 4 szobás lakás kiadó.

Veszélymentes önbetétvá-
lók, Angol beretvák, ollók és zsebkések jótállás mellett, beszerzési forrás **MÁRTON GYULA** üzletében Debreczen, Főtér.

Kiadó lakás 3 szoba mellék-helyiségekkel vízvezetőkkel Szent Anna 29 szám alatt azonnal.

Legalkalmasabb ajándék egy fényképező kamera. Hasznos időtöltés. Kellentes szórakozás. Vételnél ingyen oktatás. Téssek arányt kérti **Komáromi Józsefnél.** Debreczen, Piacz-utca 12. sz.

Modern 6 szoba, előszoba mellék-helyiségekkel azonnal kiadó Szent-Anna-utca 48.

Blous es napernyőkben feltűnő nagy választék Halvággyi Sámuel áruházában főtér.

Nyári férfi- és gyermek-ruhák leg-olcsóbb árak mellett **FRANK REZSŐ** áruházába, (Bika-szálloda mellett.)

Eladó ház a József kir. herceg-u. 28. számú ház onddóli föléjével ad-
vező feltételek mellett eladó. — Értekez-
hetni: Teleky utca 17 szám, 3 ajtó alatt.

SCHMIDT S.

zongora és hangszer-raktárában kaphatók a legjobb **zongorák, pianók,** harmoniumok, czimbalmok, hangszerek és zeneművek, zongorák Pianók és czimbalmok bérbe kaphatók.

Tabla-üveg, épület üvegezéshez kiváló finom minőségű és jutányos árban vállalkozóknak előny ár. Adler és Mezey Bika-szálloda.

Sámson községtől negyed óra járásra a Tamási-pusztán 400 hold (1200 □ ölével) tagbirtok gazdasági épületekkel eladó. Értekezhetni dr. Megyery Pál ügyvéddel Debreczenben, Széchenyi-u. 35. szám.

Katonakeztyük tisztítását javítással együtt párt 8 kr-ért, glass-kostyák tisztítását jutányos árért vállalom. Főtérfa utca 37. sz.

Szalma-kalaphoz való lakk minden színben kapható Főlegyházi János fűszer-, csemege-, bor-, ásványvíz kereskedésében Piacz- és Miklós-utca sarok.

Utczai lakás 2 szoba, konyha, kamara stb. azonnal kiadó Vigkedvü Mihály u. 43. sz. alatt.

Terménykereskedő **figyelmébe.** Szép tágas és száraz pincehelyiség kiadó

Hatvan-utca 9.
Eladó szőlő 1300 □ 6 éves mintatelep. Értekezhetni Takarék és Hitelin-téze nél.

Nagyszemű pöszméte befőzni való kapható Benyáts Emil-nél.

DIVATOS

Női mosó-ruha szövetek,
Batistok, Zephirek,
Áttört keilmék,
Sima szines angol vásznak,
Cosmanosi szintartó,
Indisch-foulard Savannak,
Chiné esikok és koczkás vásznak
métere 27 kr. és 32 kr.
Szerb és Csalány-vásznak,
15 kr-tól 22 kr-ig.
Turista-ingek nagy választékban

Szabó Lajos fiai cégnél
Debreczen, Rózsa-tér.

Épületek és kerítések
festéséhez

legjobb a piros és zöld fedéllak festék, beszerezhető:

NEUMANN és WEISZ

festék, zsiradék gyári raktárában. Debreczen, Hatvan-u. 5. Hol bámulatos olcsó ár mellett adnak I-a kékkövet szőlőkötő hánecot és juttafonalat.

BÁMULATOS ritka alkalom !!

kinálkozik a mélyen t. közönségnek az el-
jemert szolid, legolcsóbb és legnagyobb 15
év óta fennálló **czipó és uri-divat üzle-**
temben

most érkezett!!!

10,000 pár fekete,
8,000 pár sarga,
férfi-, női- és gyermek-czipók.
1200 darab férfi és fiu ing,
950 darab férfi és fiu kalap,
600 drb, férfi és női esernyo,
melyeket bámulatos olcsó árakban aru-
sítom, minden pár czipóhoz adok ingyen
egy fiuom kenőcsöt.

Konkorenczia ki van zárva. Vi-
déli megrendelések gyorsan és pontosan
teljesítetnek, nem tetszés esetén az árut
kicsérlem, vagy a pénzt visszaadom.

Löv Zsigmond és Társa,
Debreczen, Piacz- és Szent-Anna-u sarkán

Legelegánsabb

kivitelű

Férfi-,

Fiu- és

Gyermek-

ruhák

kaphatók:

NEUMANN M.

es. és kir. udvari szállítónál

DEBRECZEN,

Főtér, főpostával szemben.

„DURABEL“

zöld fedéllemez

tartóssága és czélszerűsége nézve felülmulhatatlan.

Carbolineum, kátrány, kocsikenőcs, elszige-
telő lemez, aszfalt- és köfedéllemez.

John-féle szab. **kémény-toldók,**

kémény-ajtócskák, (légmentes zárral), padlás-ablakok, (kovácsolt vasból), kapható:

Lukács Vilmosnál

Debreczen, Hatvan-utca 5.

MELOCCO PÉTER beton- és csementáru-gyárának képviselője.